
Утверждено
на заседании
Комитета образовательных программ
от 25 мая 2025, протокол №6

Программа экзамена для поступления в резидентуру

По образовательной программе 7R01140 – «Физическая медицина и реабилитация»

Срок обучения 2 года

Курс физической медицины и реабилитации кафедры послевузовского образования

	«ҚазРосмедуниверситеті» МЕББМ НУО «ҚазРосмедуниверситет»	стр. 2 / 6 бет	
--	---	----------------	--

Программа экзамена для поступления в резидентуру по образовательной программе 7R01140 – «Физическая медицина и реабилитация», срок обучения 2 года,

обсуждена на заседании курса физической медицины и реабилитации кафедры послевузовского образования

Заведующий курсом С. Есенгараева

F-PR-03-07-02-05-03	Программа экзамена для поступления в резидентуру	Издание 07
---------------------	--	------------

Вопросы общего раздела

1. Понятие о медицинской реабилитации
2. Клинический и реабилитационный диагноз
3. Роль врача реабилитолога в работе мультидисциплинарной команды
4. Принципы медицинской реабилитации
5. Средства медицинской реабилитации
6. Этапы медицинской реабилитации
7. Оценка степени восстановления. Результаты реабилитации
8. Диагностика исходного состояния в медицинской реабилитации
9. Физиотерапия, основы.
10. Общая характеристика лечебных физических факторов
11. Лечебное применение электрического тока
12. Лечебное применение электрического и магнитного полей
13. Лечебное применение механических факторов
14. Водолечение
15. Курортология
16. Климатотерапия
17. Учетная и отчетная документация в отделениях физиотерапии.
18. Тракционная терапия. Виды, способы и методики. Показания и противопоказания.
19. Обязанности врача реабилитолога
20. Обязанности медицинской сестры отделения физиотерапии
21. Обязанности инструктора лечебной физкультуры.
22. Обязанности массажиста
23. Цель и задачи врачебного контроля.
24. Требования к кабинетам для проведения массажа.
25. Принцип классификации функциональных проб в лечебной физкультуре и спортивной медицине.
26. Критерии прекращения проб с физической нагрузкой.
27. Методы оценки физической работоспособности
28. Функциональные пробы, характеризующие возбудимость вегетативной нервной системы.
29. Функциональные пробы, характеризующие координаторную функцию нервной системы.
30. Методы определения электрической активности мышц.
31. Лечебное применение физических упражнений
32. Средства лечебной физической культуры
33. Формы ЛФК
34. Периоды ЛФК
35. Процедура лечебной гимнастики.
36. Показания для применения корригирующих упражнений.
37. Учетная и отчетная документация в отделении (кабинете) лечебной физкультуры.
38. Механизм действия физических упражнений на организм.

	«ҚазРосмедуниверситеті» МЕМБМ НУО «ҚазРосмедуниверситет»	стр. 4 / 6 бет	
--	---	----------------	--

39. Массаж, виды, показания и противопоказания
40. Особенности классического массажа
41. Лечебный массаж, методика
42. Приемы классического массажа.
43. Противопоказания к проведению массажа.
44. Виды, формы и методы массажа.
45. Физические упражнения в воде. Показания и противопоказания.
46. Механотерапия. Определение. Принципы работы аппаратов для механотерапии.
47. Методы исследования физического развития: антропометрия. Основные параметры и методические требования при проведении антропометрических исследований.
48. Методы исследования физического развития: функциональные пробы. Классификация.
49. Дыхательные упражнения. Виды. Физиологическая реакция. Техника проведения.
50. Гальванизация. Физическая характеристика, аппаратура. Механизм действия и физиологическая реакция.
51. Токи Д'Арсонваля. Физическая характеристика. Показания и противопоказания.
52. Лекарственный электрофорез. Механизм действия. Принципы дозирования.
53. Амплипульстерапия. Особенности техники проведения процедуры. Механизм действия. Показания и противопоказания.
54. Индуктотермия. Аппаратура. Механизм действия. Показания и противопоказания.
55. УВЧ-терапия. Аппаратура. Техника проведения процедур. Принципы дозирования.
56. Электростимуляция нервно-мышечного аппарата. Показания и противопоказания.
57. Аэрозольтерапия. Механизм действия. Показания и противопоказания.
58. Ультразвук. Аппаратура. Особенности техники проведения процедур. Показания и противопоказания.
59. Микроволновая терапия. Особенности в технике безопасности обслуживающего персонала. Показания и противопоказания.
60. Парафин. Озокерит. Физические свойства. Особенности проведения процедур.
61. Лекарственные ванны: крахмальные, крапивные, дубильные, мыльные, методы приготовления и показания.
62. Аэроионотерапия. Физическая характеристика. Аппаратура. Показания и противопоказания.
63. Электросон. Физическая характеристика. Аппаратура. Показания и противопоказания.
64. Диадинамические токи. Техника проведения процедур. Механизм

F-PR-03-07-02-05-03	Программа экзамена для поступления в резидентуру	Издание 07
---------------------	--	------------

	«ҚазРосмедуниверситеті» МЕББМ НУО «ҚазРосмедуниверситет»	стр. 5 / 6 бет	
--	---	----------------	--

действия токов.

65. Постоянные токи. Виды. Показания в зависимости от характеристик.

66. Магнитотерапия. Механизм действия. Физиологические реакции. Показания и противопоказания.

67. Лазерная терапия. Аппаратура. Особенности техники проведения процедур.

68. Ударно-волновая терапия. Механизм действия. Показания и противопоказания.

Вопросы частного раздела

1. Основы реабилитации в неврологии
2. Основы реабилитации в кардиологии
3. Основы реабилитации при заболеваниях органов дыхания
4. Основы реабилитации при заболеваниях пищеварительной системы
5. Основы реабилитации при заболеваниях мочевыделительной системы
6. Основы реабилитации при ожирении
7. Основы реабилитации при инсульте
8. Основы реабилитации при заболеваниях и травмах опорно-двигательного аппарата
9. Организация медицинской реабилитации в амбулаторно-поликлинических учреждениях
10. Организация медицинской реабилитации в стационарах
11. Организация реабилитации в санаторно-курортных учреждениях
12. Общие принципы реабилитации больных с травмами опорно-двигательного аппарата.
13. Общие принципы реабилитации больных с поражениями тазобедренного сустава и периартикулярных тканей (коксартроз).
14. Реабилитационные мероприятия при инфаркте миокарда (стационарный этап).
15. Реабилитационные мероприятия при инфаркте миокарда (постстационарный этап).
16. Реабилитационные мероприятия у больных, перенесших операцию аортокоронарного шунтирования.
17. Реабилитационные мероприятия при острой пневмонии.
18. Реабилитационные мероприятия при бронхиальной астме.
19. Принципы реабилитации в послеоперационном периоде при операциях брюшной полости.
20. Общие принципы реабилитации при нарушении обмена веществ (ожирение, сахарный диабет).
21. Лечение и профилактика пролежней физическими факторами.
22. Общие принципы реабилитации больных после эндопротезирования коленного сустава.
23. Реабилитационные мероприятия при нарушении осанки у детей.
24. Общие принципы реабилитации у больных после эндопротезирования

F-PR-03-07-02-05-03	Программа экзамена для поступления в резидентуру	Издание 07
---------------------	--	------------

тазобедренного сустава.

Рекомендуемая литература

Основная

- 1 Учебник. Медицинская реабилитация. Под редакцией А.В. Епифанова, Е.Е. Ачкасова, В.А. Епифанова. 2-е издание, исправленное и дополненное. Министерство образования и науки Российской Федерации Рекомендовано ФГАОУ ВО «Первый Московский государственный медицинский университет имени И.М. Сеченова» Минздрава России (Сеченовский Университет) 2020
- 2 Лечебная физкультура и врачебный контроль, В. А. Епифанов, Г. Л. Апанасенко, М. И. Фонарев
- 3 Епифанов В.А. Медицинская реабилитация. Руководство для врачей. М., МЕДпресс-информ, 2005.
- 4 Физическая и реабилитационная медицина. Национальное руководство. - М.: ГЭОТАР-Медиа, 2016.
- 5 Епифанов В.А. Лечебная физическая культура. Учебник для ВУЗов. – М., Медицина, 2001.

Дополнительная

- 1 Об утверждении Правил оказания медицинской реабилитации. Приказ Министра здравоохранения Республики Казахстан от 7 октября 2020 года №ҚР ДСМ-116/2020. Зарегистрирован в Министерстве юстиции Республики Казахстан 9 октября 2020 года № 21381.
- 2 Дубровский В.И., Дубровская Н.М. Практическое пособие по массажу. – М., 1993.
- 3 Основы медицинской реабилитологии. Ниебауэр Дж.
- 4 В.А. Лечебная физическая культура. Учебник для ВУЗов. – М., Медицина, 2001.
- 5 Общая физиотерапия. Пономаренко. – 2013. - 281 с.
- 6 Бирюков А. А. Лечебный массаж: Учебник для студ. высш. учеб. заведений. — М.: Издательский центр «Академия», 2004.

Бекітілді

Білім беру бағдарламалары Комитетінің
2025 жылғы 25 мамырдағы отырысында,
№6 хаттама

Резидентураға түсуге арналған емтиханның бағдарламасы

7R01140 – «Ересектердің, балалардың физикалық медицина және
реабилитациясы» білім беру бағдарламасы бойынша
оқу мерзімі 2 жыл
Физикалық медицина және реабилитация кафедрасы

	«ҚазРосмедуниверситеті» МEBBM НУО «ҚазРосмедуниверситет»	стр. 2 / 6 бет	F-PR-03-07-02-05-03
--	---	----------------	---------------------

Білім беру бағдарламасы бойынша резидентураға түсуге арналған емтиханның бағдарламасы 7R01140 – «Ересектердің, балалардың физикалық медицина және реабилитациясы»,
оқу мерзімі 2 жыл

Кафедраның меңгерушісі С.Д. Есенгараева

F-PR-03-07-02-05-03	Резидентура емтиханының бағдарламасы	Басылым 07
---------------------	--------------------------------------	------------

	«ҚазРосмедуниверситеті» МЕНБМ НУО «ҚазРосмедуниверситеті»	стр. 3 / 6 бет	F-PR-03-07-02-05-03
--	--	----------------	---------------------

Жалпы бөлімнің сұрақтары

1. Медициналық оңалту туралы түсінік
2. Клиникалық және оңалту диагнозы
3. Көпсалалы топтың жұмысындағы реабилитолог дәрігердің рөлі
4. Медициналық оңалту принциптері
5. Медициналық оңалту құралдары
6. Медициналық оңалту кезеңдері
7. Қалпына келтіру дәрежесін бағалау. Оңалту нәтижелері
8. Медициналық оңалтудағы бастапқы жағдайдың диагностикасы
9. Физиотерапия, негіздері.
10. Емдік физикалық факторлардың жалпы сипаттамасы
11. Электр тоғын емдік қолдану
12. Электр және магнит өрістерін емдік қолдану
13. Механикалық факторларды емдік қолдану
14. Су емдеу
15. Курортология
16. Климаттық терапия
17. Физиотерапия бөлімшелеріндегі есеп және есеп құжаттамасы.
18. Тарту терапиясы. Түрлері, әдістері мен әдістері. Көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.
19. Оңалту дәрігерінің міндеттері
20. Физиотерапия бөлімшесінің медбикесінің міндеттері
21. Дене шынықтыру нұсқаушысының міндеттері.
22. Массаж терапевтінің міндеттері
23. Дәрігерлік бақылаудың мақсаты мен міндеттері.
24. Массаж жасауға арналған кабинеттерге қойылатын талаптар.
25. Физиотерапия және спорттық медицинадағы функционалды сынамаларды жіктеу принципі.
26. Дене белсенділігімен сынамаларды тоқтату критерийлері.
27. Физикалық өнімділікті бағалау әдістері
28. Вегетативті жүйке жүйесінің қозғыштығын сипаттайтын функционалды сынақтар.
29. Жүйке жүйесінің координаторлық қызметін сипаттайтын функционалдық сынақтар.
30. 30. Бұлшықеттердің электрлік белсенділігін анықтау әдістері.
31. Жаттығуды емдік қолдану
32. Емдік дене шынықтыру құралдары
33. ЕДШ нысандары
34. ЕДШ кезеңдері
35. Емдік гимнастика процедурасы.
36. Түзету жаттығуларын қолдануға арналған көрсеткіштер.
37. Емдеу дене шынықтыру бөлімшесіндегі (кабинетіндегі) есептік және есептік құжаттама.

F-PR-03-07-02-05-03	Резидентура емтиханының бағдарламасы	Басылым 07
---------------------	--------------------------------------	------------

	«ҚазРосмедуниверситеті» МЕНБМ НУО «ҚазРосмедуниверситеті»	стр. 4 / 6 бет	F-PR-03-07-02-05-03
--	--	----------------	---------------------

38. Дене жаттығуларының ағзаға әсер ету механизмі.
39. Массаж, түрлері, көрсеткіштері және қарсы көрсеткіштері
40. Классикалық массаждың ерекшеліктері
41. Емдік массаж, әдіс
42. Классикалық массаж әдістері.
43. Массаж жасауға қарсы көрсеткіштер.
44. Массаж түрлері, формалары және әдістері.
45. Судағы жаттығулар. Көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.
46. Механотерапия. Анықтама. Механотерапияға арналған аппараттардың жұмыс принциптері.
47. Физикалық дамуды зерттеу әдістері: антропометрия. Антропометриялық зерттеулер жүргізу кезіндегі негізгі параметрлер мен әдістемелік талаптар.
48. Физикалық дамуды зерттеу әдістері: функционалдық сынақтар. Жіктеу.
49. Тыныс алу жаттығулары. Түрлері. Физиологиялық реакция. Өткізу техникасы.
50. Мырыштау. Физикалық сипаттамасы, аппаратурасы. Әсер ету механизмі және физиологиялық реакция.
51. Д ' Арсонваль тоқтары. Физикалық сипаттамасы. Көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.
52. Дәрілік электрофорез. Әсер ету механизмі. Дозалау принциптері.
53. Амплипульстерапия. Процедура техникасының ерекшеліктері. Әсер ету механизмі. Көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.
54. Индуктотермия. Аппаратура. Әсер ету механизмі. Көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.
55. УЗЖ терапиясы. Аппаратура. Рәсімдерді жүргізу техникасы. Дозалау принциптері.
56. Жүйке-бұлшықет аппаратын электрлік ынталандыру. Көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.
57. Аэрозоль терапиясы. Әсер ету механизмі. Көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.
58. Ультрадыбыстық. Аппаратура. Процедура техникасының ерекшеліктері. Көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.
59. Микротолқынды терапия. Қызмет көрсетуші персоналдың қауіпсіздік техникасындағы ерекшеліктер. Көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.
60. Парафин. Озокерит. Физикалық қасиеттері. Процедуралардың ерекшеліктері.
61. Дәрілік ванналар: крахмал, қалақай, танин, сабын, дайындау әдістері мен көрсеткіштері.
62. Аэроионотерапия. Физикалық сипаттамасы. Аппаратура. Көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.
63. Электрон. Физикалық сипаттамасы. Аппаратура. Көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.
64. Диадинамикалық токтар. Рәсімдерді жүргізу техникасы. Токтардың әсер ету механизмі.

F-PR-03-07-02-05-03	Резидентура емтиханының бағдарламасы	Басылым 07
---------------------	--------------------------------------	------------

	«ҚазРесмедуниверситеті» МЕНБМ НУО «ҚазРосмедуниверситет»	стр. 5 / 6 бет	F-PR-03-07-02-05-03
--	---	----------------	---------------------

65. Тұрақты тоқтар. Түрлері. Сипаттамаларға байланысты көрсеткіштер.
66. Магнитотерапия. Әсер ету механизмі. Физиологиялық реакциялар. Көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.
67. Лазерлік терапия. Аппаратура. Процедура техникасының ерекшеліктері.
68. Соққы толқыны терапиясы. Әсер ету механизмі. Көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.

Жеке бөлімнің сұрақтары

1. Неврологиядағы оңалту негіздері
2. Кардиологиядағы оңалту негіздері
3. Тыныс алу органдарының аурулары кезіндегі оңалту негіздері
4. Ас қорыту жүйесінің ауруларын оңалту негіздері
5. Зәр шығару жүйесінің ауруларын оңалту негіздері
6. Семіздікті қалпына келтіру негіздері
7. Инсультті қалпына келтіру негіздері
8. Тірек-қимыл аппаратының аурулары мен жарақаттары кезінде оңалту негіздері
9. Амбулаториялық-емханалық мекемелерде медициналық оңалтуды ұйымдастыру
10. Стационарларда медициналық оңалтуды ұйымдастыру
11. Санаторлық-курорттық мекемелерде оңалтуды ұйымдастыру
12. Тірек-қимыл аппараты жарақаттанған науқастарды оңалтудың жалпы принциптері.
13. Жамбас буыны мен периартикулярлық тіндердің зақымдануы бар науқастарды оңалтудың жалпы принциптері (коксартроз).
14. Миокард инфарктісі кезіндегі оңалту шаралары (стационарлық кезең).
15. Миокард инфарктісі кезіндегі оңалту шаралары (постстационарлық кезең).
16. Коронарлық артерияны айналып өту операциясынан өткен науқастардағы оңалту шаралары.
17. Жедел пневмония кезіндегі оңалту шаралары.
18. Бронх демікпесін қалпына келтіру шаралары.
19. Операциядан кейінгі кезеңде іш қуысы операцияларында оңалту принциптері.
20. Метаболикалық бұзылулар кезінде оңалтудың жалпы принциптері (семіздік, қант диабеті).
21. Қысым жараларын физикалық факторлармен емдеу және алдын-алу.
22. Тізе буынын эндопротездеуден кейін науқастарды оңалтудың жалпы принциптері.
23. Балалардағы позаның бұзылуы кезіндегі оңалту шаралары.
24. Жамбас буынын эндопротездеуден кейін науқастарда оңалтудың жалпы принциптері.

F-PR-03-07-02-05-03	Резидентура емтиханының бағдарламасы	Басылым 07
---------------------	--------------------------------------	------------

	«ҚазРесмедуниверситеті» МЕББМ НУО «ҚазРосмедуниверситет»	стр. 6 / 6 бет	F-PR-03-07-02-05-03
--	---	----------------	---------------------

Ұсынылатын әдебиет

Негізгі әдебиет:

1. Оқулық. Медициналық оңалту. Редакция А.В. Епифанов, Е.Е. Ачкасов, В.А. Епифанова. 2-ші басылым, түзетілген және толықтырылған. Ресей Федерациясының Білім және ғылым министрлігі " Бірінші Мәскеу мемлекеттік медициналық. и. М. Сеченов атындағы университет " Ресей Денсаулық сақтау министрлігі (Сеченов университеті) 2020
- 2.Лечебная физкультура и врачебный контроль, В. А. Епифанов, Г. Л. Апанасенко, М. И. Фонарев
- 3.Епифанов В.А. Медицинская реабилитация. Дәрігерлерге арналған нұсқаулық. М., МЕДпресс-информ, 2005.
- 4.Физикалық және оңалту медицинасы. Ұлттық басшылық. - М.: ГЭОТАР-Медиа, 2016.
- 5.Епифанов В.А. Лечебная физическая культура. Жоғары оқу орындарына арналған оқулық. – М., Медицина, 2001.

Қосымша әдебиет:

- 1.Медициналық оңалту қағидаларын бекіту туралы. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 7 қазандағы № ҚР ДСМ-116/2020 бұйрығы.Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 9 қазанда № 21381 болып тіркелді.
- 2.Дубровский В.И., Дубровская Н.М. Практическое пособие по массажу. – М., 1993.
- 3.Медициналық оңалту негіздері. Ниебауэр Дж.
- 4.В.А. Лечебная физическая культура. Учебник для ВУЗов. – М., Медицина, 2001.
- 5.Общая физиотерапия. Пономаренко. – 2013. - 281 с.
- 6.Бирюков А. А. Лечебный массаж: Жоғары. оқу. мекемелер. студенттерге арналған оқулық — М.: Издательский центр «Академия», 2004.

F-PR-03-07-02-05-03	Резидентура емтиханының бағдарламасы	Басылым 07
---------------------	--------------------------------------	------------